GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

VERHURING.

Op VRIJDAG, den 3den November 1848, des voormiddags te 11 uur, zal, onder nadere approbatie, door den STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE *GRONINGEN*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een' der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT IN DEZE PROVINCIE, in het Provinciehuis te *Groningen*, worden overgegaan tot de openbare verhuring van:

Het terrein, bestemd geweest voor het stichten van een Krankzinnigenhuis met de daarop staande Behuizing, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te Groningen, gedurende den tijd van drie achtereenvolgende jaren, aanvangende met den 1sten Januarij 1849 *en eindigende met den 31sten December* 1851.

De voorschrevene verhuring zal geschieden bij inzetting en opbod, aan den meestbiedenden en laatstverhoogenden.

De Voorwaarden, waarnaar deze verhuring zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen in het Provinciehuis en bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, te *Groningen*, en voorts ten huize van de Kasteleins VAN DER LAAN, de Erven EEKHOFF, wedw. BONTEKOE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt, te Groningen, zullende vóór de verhuring de vereischte inlichtingen bij den voornoemden Hoofd-Ingenieur te bekomen zijn.

GRONINGEN, 21 October 1848. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* RENGERS.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat het door Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie aan H. E. A. gezonden EXEMPLAAR van de LIJST van hen, die, naar art. 14 van het voorloopig Kiesreglement, vervat in art. 7 der Wet van den 17den October 1848, houdende herziening van de additionele artikelen der Grondwet (*Staatsblad* no. 70), tot AFGEVAARDIGDEN DER EERSTE KAMER verkiesbaar zijn, en welke lijst door Gedeputeerde Staten voornoemd, ingevolge art. 16 van gemeld Kiesreglement, is opgemaakt, van VRIJDAG, den 27sten dezer af, gedurende acht dagen, overeenkomstig art. 17 van dat Reglement, in een der LOKALEN van het RAADHUIS dezer Stad, voor een' ieder' ter visie is gelegd.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder', zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen en voorts in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 26sten Oct. 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de LIJST van KIESGEREGTIGDEN te *Groningen* voor een LID van de TWEEDE KAMER der STATEN GENERAAL en twee KANDIDATEN voor de EERSTE KAMER, opgemaakt door den Burgemeester dezer Stad, ingevolge art. 3 van het voorloopig Kiesreglement, vervat in art. 7 der Wet van den 17den October 1848, houdende herziening van de additionele artikelen der Grondwet (*Staatsblad* no. 70), van HEDEN af in een der LOKALEN van het RAADHUIS ter inzage van het Publiek is gelegd; en dat de bezwaren, welke de Ingezetenen mogten hebben, volgens art. 4 van gemeld Reglement binnen acht dagen, en dus vóór den 4den November aanstaande, in geschrift, vrij van Zegel, aan het PLAATSELIJK BESTUUR moeten worden ingediend.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een ieder, zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen en voorts in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 26sten October 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De BETAALMEESTER in het ARRONDISSEMENT *GRONINGEN* geeft kennis, dat van MAANDAG, den 23sten tot en met DINGSDAG, den 31 dezer Maand, ten zijnen KANTORE ter INWISSELING kunnen worden aangeboden **de oude Schellingen en Zesthalven en de ¼ Guldens of Vijfstuiver stukjes.** — Een ieder zij daarbij wel indachtig, dezelve niet te vermengen met **25 centsstukken** of zoogenaamde **nieuwe kwartjes**, noch met zoogenaamde **Emder vieren** of andere vreemde **Munt**, in welk geval het aangebodene zal moeten worden afgewezen.

GRONINGEN, 19 October 1848. RENGERS.

ITALIE.

ROME, 11 October.

Het blad *la Speranza* meldt: „Wij kunnen bevestigen, dat de Keizer van Rusland een' langen brief heeft geschreven aan den Paus, waarvan het eerste gedeelte is gewijd aan protestatiën, maar het andere de edelmoedigste offers aanbiedt. De Keizer herinnert den Paus, „hoe deze het eerste teeken gaf tot den opstand, niet alleen in Italië, maar ook in Frankrijk, Duitschland en Oostenrijk." — Z. M. is overtuigd, „dat de Paus dit niet verwachtte; maar de ondervinding kan hem leeren, hoe ondankbaar de volkeren zijn." — Voor het overige, het kwaad is geschied; men moet aan herstel denken en de Keizer biedt op het beleefdst den Paus zijne vloot en legers aan, „als hij die noodig mogt hebben, om zijne onderdanen tot gehoorzaamheid te brengen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 October; 6 *uur 's avonds.*

In den toestand dezer hoofdstad heeft nog geene verandering plaats gehad. De bevelhebber der stad zal — naar men zegt — een protest aan het centraal-bestuur van Duitschland zenden, 't welk door eene deputatie uit de nationale garde naar Frankfort zou worden overgebragt. *Jellachich* staat bij Laxenburg. Men meende reeds het gebulder van het geschut van het aankomende Hongaarsche leger gehoord te hebben, 't welk tot Schwechard, op twee uren afstand van Weenen, zou genaderd zijn: — maar van de aankomst van het Hongaarsche leger valt nog niets *met zekerheid* te zeggen. Zelfs is een gerucht in omloop, dat de Hongaren hunnen marsch hebben gestaakt, uit hoofde Rusland daartegen geprotesteerd had [zoo als wij reeds in de *Bijzondere Berigten* in ons vorig nommer hebben gemeld, en nu als *zeker* is gebleken: — zie onze *Bijzondere Berigten* in dit nommer]. Ook omtrent den togt van den generaal *Windischgrätz* naar Weenen is nog niets met zekerheid bekend.

De komst der Hongaren kan spoedig eene verandering in den tegenwoordigen stand van zaken alhier brengen, maar men beweert, dat hun bevelhebber gewetensbezwaren heeft tegen het betreden van den Oostenrijkschen grond; anderen willen, dat hij eerst zijn leger voltallig zal maken. Welk cijfer hij daarbij op 'toog heeft, wordt uit Weenen niet gemeld.

[Dit is zeker, dat *Kossuth*, — die op de tribune *dondert* zoo als een Duitsch blad in onuitsprekelijke bewondering zeide, — weinig nakomt hetgene hij beloofde, en dat hij de stelling van de wederzijdsche partijen niet doorgrondde. Hij is een van die redenaars, welke hunne hoorders onthalen op veel gedruisch en vele woorden, maar die, als zij het luidruchtigst spreken, het verste van de waarheid zijn.]

— Alhier is eene vrouw als spion opgebragt, welke de meeste talen van Europa spreekt, doch door den regter van instructie ondervraagd wordende, weigert zij anders dan door teekens te antwoorden.

MUNCHEN, 18 October.

Sedert gisteren hebben wij vele ongeregeldheden in onze stad te betreuren gehad, veroorzaakt, doordien de bierbrouwers den prijs van het bier met ½ kr. verhoogd hadden. Toen de brouwers echter het voornemen hoorden, dat het volk had, om hunne huizen te plunderen, deden zij bekend maken, dat de prijs van het bier door hen weder op denzelfden prijs terug gebragt was. Desniettemin werden gisteren avond tusschen 8 en 9 uur bij de meeste brouwers de glazen ingeworpen. De militaire magt moest tusschen beide treden, ten gevolge waarvan onderscheidene ligte verwondingen en gevangennemingen plaats hadden.

PRAAG, 19 October.

De door de Czechische afgevaardigden naar den Keizer te Ollmütz gezondene gemagtigden, ten einde aan Z. M. hunne wenschen over te brengen, zijn den 17den bij Z. M. ten gehoor toegelaten. Z. M. heeft hun het navolgende antwoord gegeven: „Ik vernam met genoegen de verzekeringen, welke de afgevaardigden van Boheme mij overbrengen. Ik zal zorg dragen, dat aan den Rijksdag al die zekerheid worde gegeven, welke noodzakelijk is, om zijnen arbeid rustig te kunnen voortzetten, daar wijl het mijn wensch is, dat dezelve zich onafgebroken bezig houde met het werk der Constitutie, waartoe hij is verkozen!" — Aan de deputatie uit den stedelijken Raad van Praag, welke aan Z. M. het voorstel heeft gedaan, *om niet door gestrenge, maar door gematigde maatregelen, de rust en orde in Weenen te herstellen*, heeft de Keizer geantwoord: „Ik ontken het edele doel van uw voorstel niet. De toestand der hoofdstad is echter zoodanig, dat ik mij genoodzaakt gevoel, om mij voor te houden, om *al de mij* tot herstel der rust en veiligheid *ten dienste staande middelen* naar omstandigheden aan te wenden, waartoe het mijn vurige wensch is, dat hiertoe het minst mogelijke gebruik van geweld, en mijne vaderlijke vermaningen toereikende mogen zijn."

AUGSBURG, 19 October.

Door het dagblad van Zurich wordt medegedeeld, dat Koning *Karel Albert* reeds te veld is getrokken, aan het hoofd van 100,000 man troepen, en dat alzoo de vijandelijkheden op het punt zijn van hervat te worden. Hoewel men dit berigt als voorbarig beschouwt, zoo duidt echter alles aan, dat de strijd weldra zal worden hervat.

PASSAU, 19 October.

De rijkscommissarissen *Welcker* en *Mosle* hebben, bij het betreden van het Oostenrijksche grondgebied, eene proclamatie uitgevaardigd: „*in naam van den Duitschen Rijksvoogd*," waarin, onder anderen, gezegd wordt, dat hunne zending *eene zending is van vrede en verzoening*. „Bij ons betreden van het Oostenrijksche grondgebied," heet het daarin, „kondigen wij haar plegtig, als eene zoodanige aan." ...... „Het gebrek aan volkomene constitutionele vrijheid is juist tegenwoordig het grootste ongeluk van Duitschland, juist de bron der heillooze verwarringen in Oostenrijk; hare reactionnaire onderdrukking zoude beiden in het verderf storten. De Duitsch-Oostenrijksche landen zijn door God, door het vaderland en door zijne geschiedenis aan Duitschland verbonden."

Het slot der proclamate luidt aldus: „Daarom, hoort de stem van het Duitsche Rijk en van den Duitschen Rijksvoogd; verwisselt, eer hij verder ontbrandt, den bloedigen wapenstrijd tegen de vreedzame onderhandeling, en neemt, met zoo veel vertrouwen als gij daaraan slechts schenken kunt, onze vriendschappelijke bemiddeling aan, welke wij voornemens zijn u persoonlijk te komen aanbieden. Leve Oostenrijk en zijn roemvol Keizerhuis! Leve Weenen! Mogt Oostenrijk en mogt Weenen zoo spoedig mogelijk eene meer en meer aanwakkerende welvaart en een vrolijk levensgenot, gelijk de vrije Britten en hunne bloeijende hoofdstad, met eene volkomene, maar wettelijke en met mannelijke kracht gehandhaafde constitutionele vrijheid vereenigen!"

BERLIJN, 22 October.

Omtrent de reeds vermelde gebeurtenissen op 's Konings verjaardag kan men nog de volgende bijzonderheden mededeelen. De heer *Grabow* had *Pfuel* zijne aanspraak medegedeeld. Tot 1 uur was Zaturdag avond te Potsdam de raad der ministers bijeen, om den Koning het officiële antwoord voor te leggen. De Koning zeide: „*hij zou zien!*" Daarop had hij geïmproviseerd, hetwelk reeds gemeld is. *Pfuel* bood daarop zijn ontslag aan, dat echter niet werd aangenomen. Maar *Pfuel* zette het door, dat de aanspraak des Konings in den *Staats-Anzeiger* niet opgenomen zoude worden. Op die wijze heeft het ministerie den Koning als het ware gedesavoueerd. De heer *Grabow* ontving van zijne zijde, op al zijne brieven, welke om het afschrift van 's Konings antwoord vroegen, geen antwoord van *Pfuel*; zoodat hij eindelijk besloot, de kamer zijne eigene rede mede te deelen en daarbij te voegen, „dat hij geene mededeeling van 's Konings antwoord had kunnen erlangen."

— Het wordt met elken dag duidelijker [?], dat de meerderheid der Rijksvergadering den Koning van Pruissen tot *definitieven* chef van het Centraal Bestuur benoemen zal [? !]. Trouwens reeds sedert lang was men [wie ?] algemeen deze meening toegedaan.

Van den 23sten. Gelijk men weet, was de last van generaal *v. Pfuel*, om tegenstand te bieden. Hij bewandelde echter den constitutionelen weg en dien ten gevolge ontstonden tusschen hem en den Koning herhaaldelijk conflicten. Gisteren vielen die andermaal voor, zoodat *v. Pfuel* ten derden male zijn ontslag inzond. Te 1 uur des namiddags werd het aangenomen en de generaal *von Brandenburg*, opperbevelhebber in Silezië, naar Potsdam ontboden. Deze weigerde echter *v. Pfuel's* plaats te vervangen, waarop de Koning den generaal *v. Pfuel* bezwoer, aan het bestuur te blijven. Deze bewilligde ten laatsee.

FRANKFORT, 22 October.

Eergisteren is hier openlijk bekend gemaakt, dat de staat van beleg voor deze stad is opgeheven.

— De volgende week kan rijk aan gebeurtenissen zijn; alsdan zullen de zoogenoemde Duitsche democraten hier hunnen Landdag openen, die bestemd is om tot tegenhanger van de Duitsche Frankforter Nationale Vergadering te dienen, en waarvan de eerste werkzaamheden zullen zijn, de Frankforter Vergadering bij het Duitsche volk in minachting te brengen.

Van den 23sten. In de zitting der Nationale Vergadering van heden las, onder anderen, de rijksminister van buitenl. zaken eene verklaring van Pruissen voor, waarbij dit land zijne geheele legermagt, — 336,000 man, — als *rijkstroepen* beschouwt en opgeeft. — De rijksminister van financiën geeft kennis, dat hij door den Rijksbestuurder is belast, om de Nat. Verg. de begrooting voor te leggen van uitgaven van den 1sten September tot den 31sten December voor de Nationale Vergadering, het centrale bestuur, enz. De geheele som beloopt 10,438,766 guldens. De minister voegt er bij, dat nog over de afzonderlijke staten eene som van 1,314,000 moet worden omgeslagen, om de voor den bepaalden tijd benoodigde som voltallig te maken.

KEULEN, 22 October.

De *Keulsche Courant* verwijt den Keizer van Oostenrijk, op bitteren toon, zijne vlugt uit Weenen; de vlugt eens zwakken, weifelachtigen mans, die, in het eerste oogenblik van gevaar, uit zijne residentie vliedt, wier inwoners hem zoo trouw aanhangen (!). — „Arme spruit uit het aanzienlijke huis van *Habsburg!* onder het dak van menige hut in uwe Staten kloppen gelukkiger en krachtiger harten, dan het uwe in uwen Keizersburg," roept zij hem toe, en vervolgt aldus: „Niet te Ollmutz, niet te Inspruck, maar in Weenen is uw post, en daarvan zijt gij gevloden, uwe eigene veiligheid dierbaarder achtende, dan die des Staats. En was uwe veiligheid nog in gevaar geweest! Maar hoe het oproer ook woedde, de Keizer was altijd onder de hoede van het trouwe volk!

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 October.

Gisteren is in de zitting der Nationale Vergadering beraadslaagd over eenige ondergeschikte bepalingen van het hoofdstuk, hetwelk handelt over de organisatie van het binnenland. — De tegenstanders van de centralisatie hebben zich bij die gelegenheid de aanmerking veroorloofd, „dat thans, even als vroeger, een gemeente-bestuur 28 instantiën zal moeten doorloopen, om van het Centrale Gouvernement verlof te erlangen tot het leggen van eene brug over eene rivier of beek; tot het stichten van eene nachtwachts-woning; het bouwen van eenen muur, en wat des meer zij; — dat thans, even als vroeger, ééne enkele telegrafische depêche uit Parijs, in verband met de zending van één' commissaris voor elk departement, voldoende zal zijn, om 33 millioenen ingezetenen te doen bukken vóór den gelukkigen uitslag van eene zamenspanning, welke door eenige partijgangers in de hoofdstad is gesmeed."

Gisteren is weder een vertegenwoordiger der koloniën in de Nationale Vergadering verschenen. Heeft de komst van den kleurling *Pory-Papy* voor eenige dagen reeds de belangstelling der afgevaardigden opgewekt, niet minder heeft de tegenwoordigheid van den nieuwen kolonialen afgevaardigde, den fraaijen neger *Louisy Mathieu*, aller aandacht getrokken. Deze laatste volksvertegenwoordiger moet, bij zijne eerste verschijning in de vergadering, nog al verlegenheid aan den dag hebben gelegd. Hij heeft aanvankelijk in een' hoek der zaal plaats genomen. Al spoedig echter heeft een lid der vergadering, en wel een der aanhangers van de Bergpartij, den heer *Mathieu* toegesproken, hem vriendschappelijk de hand gereikt en geleid naar de plaats, welke gewoonlijk bezet wordt gehouden door de heftige republikeinen.

— Voorts is in de zittingen der Nationale Vergadering van gisteren en heden de beraadslaging voortgezet over de belangrijke vraag, „of, bij de nieuwe Constitutie, de militaire plaatsvervanging al dan niet zal worden in stand gehouden."

Heden is met 662 tegen 140 stemmen besloten, om in art. 107 der Constitutie *geene* melding te maken van de verpligte krijgsdienst en de afschaffing der militaire plaatsvervanging.

In den loop der beraadslaging is een geweldige twist gerezen tusschen den generaal *Lamoricière* en den generaal *Lebreton*, welke zich een' heftigen uitval tegen dien minister heeft veroorloofd, en in bedekte bewoordingen heeft te kennen gegeven, dat deze zijne verheffing minder aan zijne militaire bekwaamheden, dan aan het toeval te danken heeft.

[Er bestaat in Parijs eene soort van jaloezij bij vele officieren, die niet in Afrika gediend hebben, tegen hunne wapenbroeders, die aan den dáár behaalden roem en de voordeelen hebben mogen deel nemen. Dit gevoel schijnt ook bij den generaal *Lebreton*, schoon deze in Afrika gediend heeft, te hebben gewerkt. Den heer *Lamoricière* met beteekenis aanziende, zeide hij n.l. in zijne rede: „De armee, mijne heeren, zal steeds haren pligt doen, vooral wanneer diegenen, welken *het toeval van de fortuin* aan haar hoofd geplaatst heeft, hunne hooge plaatsing niet gebruiken, om slechts hunne spitsbroeders te bevorderen, en daarbij met schending van alle wettigheid te werk te gaan."]

Deze woorden hebben den generaal *Cavaignac* in groote drift doen ontsteken. Met diepe verontwaardiging heeft deze krijgsman het woord opgevat, en verkondigd, dat aan hem, *Cavaignac*, de eer der verdediging van zijnen wapenbroeder *Lamoricière* toekwam; — dat hij niet wist, „waarom de man, wiens verheffing *toevallig* wordt genoemd, de tweede persoon en niet de eerste der Republiek was." (Deze woorden zijn uitbundig toegejuicht.) De generaal *Lebreton* heeft verklaard, dat hij van den minister van oorlog, ten aanzien van sommige punten, inlichtingen had te vragen. De minister *Lamoricière* heeft verkondigd, dat hij niet alleen bereid was, om die inlichtingen te geven, maar vurig verlangde, in de gelegenheid te worden gesteld, om zich te verantwoorden nopens zijn gedrag en zijne daden van bestuur.

[Het besluit der Nationale Vergadering, betreffende *de handhaving* van het beginsel der militaire plaatsvervanging, wordt als zeer belangrijk aangemerkt, zoowel wat betreft de strekking van hetzelve, als den invloed, dien het kan uitoefenen op de zamenstelling van het tegenwoordige ministerie.]

— Er zijn er, die de bazuin opsteken over de zitting van heden, en deze als eene nederlaag voor het ministerie beschouwen. Men sprak dan ook reeds van de demissie des generaals *Lamoricière* en de benoeming van *Changarnier*, de meest populaire krijgsman en chef der nationale gardes.

— Op hoog gezag is eene der hevigste clubs, de zoogenoemde club *de la Grosse Tête* (*de Dikkop*) gesloten.

— Uit de heden uit Triëst ontvangene berigten blijkt, dat, zoo aldaar al niet de Republiek uitgeroepen is, zoo als men gezegd had, dan toch in die stad onlusten zijn uitgeborsten op het berigt der gebeurtenissen te Weenen. — Volgens de *Opinione* van Turin zou de gouverneur van Triëst op den 12den dezer, ten gevolge dier onlusten, genoodzaakt zijn geweest, een comité van openbare veiligheid in te stellen.

Van den 22sten. Heden, Zondag, is er geene vergadering. Daarentegen zijn er dezen dag en den vorigen weder feestmalen gehouden. Gisteren een van socialisten of zoogenoemde *phalansteriens*, aanhangers van het stelsel van *Fourrier*, en heden een van ultra-republikeinen.

Gisteren heeft ook de minister *Dufaure* een' luisterrijken maaltijd gegeven, welke, onder anderen, is bijgewoond door den generaal *Cavaignac*, de heeren *Thiers*, *Molé*, *Bedeau*, *Marrast*, enz.

— Onder de loopende geruchten behoort, dat de Keizer van Rusland den generaal *Cavaignac* tot ridder heeft benoemd der Orde van *Paul I*; dat de generaal dit blijk van vereering wel heeft aangenomen, doch vermeend zich te moeten onthouden van het openlijk dragen van het versiersel dier Orde.

— De heer *Mauguin* heeft eergisteren op het bureau der vergadering verscheidene voorstellen nedergelegd, strekkende tot afschaffing der belastingen op het zout en op de dranken, op zulk eene wijze, dat daaruit geene schade voor de schatkist ontstaan zal.

— De schuldeischers der civiele lijst van *Lodewijk Philips*, die zich in kommerlijke omstandigheden bevinden, hebben bij de Nationale Vergadering eene petitie ingeleverd, om te betoogen, hoe dringend noodig het is, om op onderpand der goederen, tot die lijst behoorende, eene leening te doen, ten einde door betaling in den nood dier ongelukkige schuldeischers te voorzien.

— Den 19den dezer maand hebben te Hâvre hoogst bedenkelijke onlusten plaats gehad. De muitelingen hebben zich verzet tegen den uitvoer van levensmiddelen, die werden ingeladen in twee Engelsche schepen, welke in de haven voor anker lagen.

— De berigten uit Italië zijn heden van alle belang ontbloot; er wordt niets gemeld van *Karel Albert's* plannen, of van *Radetzky's* positie.

Van den 23sten. In de zitting der Nat. Vergadering van heden, heeft o. a. de afgevaardigde *Paysegur*, een erkende voorstander van het verdreven stamhuis der *Bourbons*, in den loop der beraadslaging, zich zeer ongunstig over de Februarij-omwenteling uitgelaten, en aangedrongen om de nieuwe Constitutie aan de goedkeuring van het geheele volk te onderwerpen. Deze afgevaardigde heeft gemeend dat zulks noodig was, omdat het alsdan zou blijken, dat de menigte

alles behalve ten gunste der Republiek was gestemd. — Men kan ligtelijk nagaan, dat deze woorden een' geweldigen storm hebben doen ontstaan.

Overigens is in deze zitting de Constitutie voor de Fransche Republiek door de Nationale Vergadering aangenomen. Het groot en moeijelijk werk is dus volbragt en wel op eene meer voldoende wijze, dan men uit de eerste Vergaderingen had kunnen voorspellen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 23 October.

Gisteren achtend te 11½ uur is er weder een ministerraad gehouden, die tot één uur heeft geduurd en waarna een kabinetsraad heeft plaats gehad.

— [illegible] H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje* [illegible] dames directrices eener loterij, ten behoeve der [illegible] Middelburg, een' fraaijen prijs te doen toekomen.

— In de bescheiden, welke bij de voordragt van wet ter verhooging van het kapitaal der schatkist-biljetten van 1840 zijn gevoegd, wordt aangemerkt, dat de middelen waarschijnlijk de raming over 1848 zullen bereiken; doch dat dit bezwaarlijk van de accijnsen, de indirecte belastingen, als het zegel, enz., en de in- en uitgaande regten kan worden verwacht.

Op de bijdragen uit de Overzeesche geldmiddelen, geraamd in alles op *f* 14,450,000, zal vermoedelijk een tekort van niet minder dan *f* 7,162,552 bestaan, — veroorzaakt door eene mindere opbrengst van *f* 5,854,700 op de ontvangsten, ten gevolge van het afzetten van mindere producten en tegen mindere prijzen, — en door meerdere uitgaven, ten bedrage van *f* 1,307,852, welke door de tijdsomstandigheden zijn gevorderd.

Door de verhoogingen der begrootingen voor marine met *f* 370,000, en voor oorlog met *f* 2,704,000 en met *f* 1,458,782,50½, is de behoefte voor de dienst van 1848 vermeerderd met *f* 4,532,782,50½. Daarbij komt het gemis op de bijdragen der koloniale administratie, ten bedrage van *f* 7,162,552,54½; zoodat de meerdere behoefte is *f* 11,695,335,05. — Daarentegen zijn de middelen vermeerderd: 1) met *f* 155,333,28½, door toevoeging van het overschot, voortspruitende uit de middelen gegrond op de wetten van den 6den Maart en den 25sten Junij 1844; 2) met *f* 304,557,34½, door het overschot van de dienst van 1845; 3) met *f* 311,280,97, door het overschot voorloopig van 1846; 4) met *f* 222,302,53½, door het overschot voorloopig van 1847; te zamen *f* 993,474,13½. Hierbij komt *f* 462,000, wegens meerdere opbrengst van de personele belasting en het patentregt, door het niet afzonderen van de 8 en 10 pCt.; weshalve de vermeerdering der middelen geraamd wordt op *f* 1,455,474,13½. Na aftrek dezer geraamde vermeerdering der middelen van de geraamde vermeerdering van behoeften, blijft te voorzien door buitengewone middelen in *f* 10,239,860,91½, en daartoe strekt het aangebodene ontwerp.

Van den 24sten. Men verzekert, dat, zoo niet alle, de meeste der tegenwoordige tijdelijke ministers, bij de vestiging van een definitief ministerie, in hunne tegenwoordige betrekkingen zullen verblijven. Men verwacht, dat de benoeming en vestiging van een definitief ministerie zal geschieden, hetzij den 3den November aanstaande, den dag der afkondiging van de wijzigingen in de Grondwet, hetzij tegen den tijd, dat de verkiezingen voor de Staten Generaal zullen zijn afgeloopen en de nieuwe Kamers der Staten Generaal zullen bijeenkomen, wanneer het zal blijken, of de meerderheid der Kamers aan dat alsdan gevormde ministerie haar vertrouwen schenken zal.

— Zondag l.l. is er kabinetsraad gehouden. Zijn wij wel onderrigt, dan hebben die vergaderingen weder een hoogst belangrijk onderwerp ten doel gehad. Zijne Majesteit, namelijk, zoo het tijdelijke ministerie hebben gelast, om, overeenkomstig deszelfs programma, den 13den Mei l.l. door den tijdelijken minister van justitie in de Tweede Kamer uitgesproken, alsnu te vervullen het tweede deel der zending van dit ministerie, en alzoo aan Z. M. voor te dragen, binnen een zeer kort tijdsbestek, de grondslagen, waarop, door vereenvoudiging in al de takken van het bestuur, bezuinigingen kunnen worden daargesteld. Het tijdelijke ministerie heeft dezen last op zich genomen, en zal zich daarvan waarschijnlijk nog voor de plegtige afkondiging der gewijzigde Grondwet gekweten hebben.

— Sedert eenige dagen bevindt zich alhier de heer *Saïd Abdul Rahman Ben Houssien Ben Sahiel*, koopman en scheepskapitein te Sourabaija, die een jaar geleden met zijnen bevrachten bodem vertrokken is naar de Golf van Perzie, doch te Basra komende, op wederregtelijke wijze van dien bodem, zijn eigendom, is ontzet, en daardoor verpligt, om onder voortdurende tegenspoeden, knellende ontberingen en bij gemis van de kennis van eenige andere talen dan de Arabische en Maleische, zich over Bagdad door Aziatisch Turkije naar Konstantinopel te begeven en van daar over Marseille en Parijs naar Nederland te vertrekken, ten einde tegen het tenzijnen aanzien gepleegde geweld te protesteren.

AMSTERDAM, 25 October.

Heden middag is, ten gevolge van den orkaanachtigen wind, de vermaarde glasfabrijk buiten de Utrechtsche poort, onder Nieuwer-Amstel, geheel afgebrand. De spoedig toegesnelde brandspuiten hebben de verspreiding van het vuur gelukkig gestuit en alzoo de vrees voor de naburige huizen doen verdwijnen. Hier ter stede zijn door dien kortstondigen storm onderscheiden schoorsteenen omgeworpen.

— De aanstaande verkiezingen beginnen ook hier meer en meer de aandacht tot zich te trekken. Er vormt zich hier eene vereeniging van onafhankelijke ingezetenen van verschillenden stand, van welke men door het bevorderen van goede keuzen, tevens de bevordering van eene eerlijke en ter goeder trouw opgevatte naleving van de nieuwe Grondwet verwachten kan.

— Een Parijsch blad meldt, dat de heer *Labrouse*, afgevaardigde, die te Antwerpen tot consul benoemd, maar wiens benoeming door de Belgische regering niet goedgekeurd is, thans tot consul te Amsterdam benoemd zijnde, insgelijks van de Nederlandsche regering eene weigering ondergaan heeft, om erkend te worden.

HAARLEM, 23 October.

Voor de aanstaande verkiezingen van de leden der Staten Generaal, zal de provincie Noord-Holland in 10 hoofd-districten verdeeld zijn, waarvan vier in Amsterdam.

— Voor de ophanden zijnde verkiezingen van leden der Tweede Kamer en van kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten Generaal, is de provincie Utrecht door de Gedep. Staten verdeeld in de navolgende drie hoofd-kiesdisticten: Utrecht, — Amersfoort, met 6 onder kiesdistricten, — en IJsselstein, met 11 onder-kiesdistricten.

ROTTERDAM, 23 October.

Heden is de Tentoonstelling van vee, voortbrengselen van werktuigen voor landbouw, gehouden door de afdeeling Rotterdam en omstreken der Hollandsche Maatschappij van landbouw, alhier geopend. Van verschillend vee en pluimgedierte bevat de eerste catalogus 113, van voorwerpen en werktuigen van en voor landbouw 279 nommers.

's HERTOGENBOSCH, 23 October.

Het provinciaal geregtshof van Noord-Braband heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *P. J. D. de Somer*, gewezen meesterknecht, en *J. G. Gerrdts*, letterzetter, ter drukkerij van den *Noord-Brabander*, en den eersten beschuldigde *schuldig* verklaard aan de hem ten laste gelegde misdaad van opruijing, aanzetting, enz., en diensvolgens veroordeeld tot *uitbanning* voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren; — doch beslist, dat tegen het tweede, hem en den tweeden beschuldigde ten laste gelegde, feit geene strafbepaling aanwezig was en dezen mitsdien van alle regtsvervolging ontslagen. — Op requisitoir, echter, van het Openbaar Ministerie is de tweede beschuldigde nog voorloopig in hechtenis gehouden.

SNEEK, 24 October.

In de afgeloopene week zijn door zekeren timmerknecht, die bezig was aan de herstelling van koestallen, ten huize van *Ruurd Hendriks Kuipers*, landbouwer in de Scharren, onder Oosterhaule, op onderscheidene plaatsen in die koestallen, gevonden de beenderen van twee kinderlijkjes, het eene begraven in eenen aarden pot, en het andere in eenen emmer. Onzeker hoe lang die lijkjes aldaar begraven zijn geweest, is het te hopen, dat dit vinden tot eenige ontdekking der waarheid moge leiden, en alzoo misschien eene gruwzame, in het verborgen gepleegde daad aan het licht kome.

ASSEN, 23 October.

Op den staat van personen in deze provincie, verkiesbaar voor de Eerste Kamer der Staten Generaal, opgemaakt door Gedept. Staten, komen voor 28 personen, die gerangschikt zijn naar 't belasting-bedrag: de eerste is aangeslagen voor *f* 928.22⁵, de laatste voor *f* 213.70⁵.

GRONINGEN, 26 October.

In de buitengewone vergadering van de Provinciale Staten, welke alhier op den 24sten dezer is gehouden, hebben de volgende werkzaamheden plaats gehad:

Wordt gelezen het Koninklijk besluit, waarbij magtiging wordt verleend tot de zamenroeping der Staten, ter verkiezing van een lid voor de Gedeputeerde Staten, in plaats van wijlen den heer mr. G. J. KEISER. Wordt voor kennisgeving aangenomen.

Daarna worden gelezen de verbalen van het stedelijk bestuur van Groningen en van de kiezers van het eerste landelijk kiesdistrict dezer provincie, houdende de eerste de benoeming van den heer mr. H. O. FEITH, JR., tot lid der Staten, in plaats van den heer mr. G. J. KEISER, en van den heer mr. A. MODDERMAN, bij herkiezing; terwijl die van de kiezers bovengenoemd de benoemingen inhouden van de heeren mr. R. T. MEES en mr. A. J. VAN ROIJEN, mede bij herkiezing. — Wordt besloten tot de toelating en beëediging der gekozenen.

Na de beëediging van gemelde leden heeft de verkiezing plaats gehad van een lid der Gedeputeerde Staten, ter vervulling van de vacature, ontstaan door het overlijden van den heer mr. G. J. KEISER, wegens den onbepaalden op facultativen stand. (Ingevolge art. 79 van het reglement, omtrent de zamenstelling der Staten, thans te kiezen uit den stand der ridderschap of uit den stedelijken stand.)

Er waren tegenwoordig 34 leden. Bij de *eerste stemming* bekwam jonkh. mr. M. BACKER 17, de heer J. HOMAN 5, de heer mr. H. O. FEITH, JR. 10 stemmen, en jonkh. mr. J. HORA SICCAMA VAN DE HARKSTEDE en de heer G. REINDERS ieder 1 stem.

Bij de *tweede stemming* bekwam jonkh. mr. M. BACKER 18, de heer J. HOMAN 6, de heer mr. H. O. FEITH, JR., 9 stemmen en de heer G. REINDERS 1 stem.

Derhalve is de heer jonkh. mr. M. BACKER tot lid van de Gedeputeerde Staten verkozen.

Jonkhr. mr. M. BACKER verklaart de betrekking te zullen aannemen.

De vergadering wordt daarna door den heer Staatsraad, Gouverneur in naam des Konings gesloten.

— Maandag avond tegen acht uren heeft aan het Zuiderdiep het volgende ongeluk plaats gehad. De wedw. W. BRUGSHOVEN, wonende aldaar, op dat oogenblik zich naar den walmuur van dat diep begevende, om vuilnis daarin te werpen, valt hierdoor voorover in het water. — STOFFER DE RAAD, van beroep turfschipper, en GERARD SCHOLTE, kanonnier bij het alhier in garnizoen liggende detachement, stelden dadelijk middelen ter redding in het werk, welke hun na veel moeite ook is gelukt. — De vrouw is door dit ongeval nog onder geneeskundige behandeling.

— Dingsdag is alhier aan het logement de Doelen afgestapt de markies D'ELY, pair van het Vereenigd Koningrijk Groot-Brittanje en Ierland, met deszelfs echtgenoot en gevolg; bereizende sedert drie maanden het vaste land. Gisteren zijn deze personaadjes weder van hier vertrokken, naar Leeuwarden.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

'T ZANDT, 23 October.

In den laten avond van gisteren, den 22sten dezer, heeft men hier aan den noordelijken hemel het prachtig schouwspel van het Noorderlicht kunnen waarnemen. Omstreeks half twaalf in den avond immers begon de toen vrij heldere hemel ten noorden in eene eenigzins westelijke rigting eene roodachtige kleur aan te nemen, welke, langzamerhand toenemende, weldra eenen hoogrooden gloed vertoonde, veel overeenkomst hebbende met den weerglans van eenen hevigen brand tegen het luchtgewelf, of liever met het morgenrood in het oosten kort vóór den opgang der zon. Uit dezen rooden gloed kwam eerst ééne en weldra twee heldere naar het zenith loopende stralen te voorschijn van eene gele kleur, die echter slechts korte oogenblikken voor den waarnemer zigtbaar bleven, waarop ook de roode gloed aan het luchtgewelf weldra verdwenen was, zoodat geheel de prachtige vertooning te twaalf uur reeds had opgehouden.

[Den 18den dezer 's avonds, is, onder anderen, ook te Liverpool en in de omstreken een zeer prachtig Noorderlicht gezien, gedurende het schijnen waarvan de magneetnaalden van den electrieken telegraaf zoo ongeregeld werkten, dat het gebruik van dien telegraaf gedurende eenigen tijd gestaakt moest worden.]

Blijkens missive van den Nederlandschen consul te Emden wordt, ten gevolge van het graven van een nieuw vaarwater en het aanleggen en openen van eene sluis op Nesserland, een half uur van de stad Emden, van de schippers verlangd, dat zij zich bij deze sluis aanmelden en hunne papieren afleveren voor het inkomende regt. De schepen moeten thans het oude vaarwater voorbij varen, en in het nieuwe bij Nesserland binnen loopen; echter kunnen zij nog niet geheel aan de stad komen, daar alvorens nog een gedeelte dijk moet worden doorgegraven, hetwelk tot dus verre in de haven geopend zou kunnen worden; inmiddels zijn buiten den bedoelden dijk losplaatsen ingerigt.

...... „Ofschoon wij de pogingen van het constitutioneele Nederland toejuichen, ofschoon wij de uitstekende diensten op prijs stellen, die het Gouvernement door het invoeren van wijze verbeteringen aan het volk van Nederland heeft bewezen, moeten wij echter verklaren, dat de Belgische constitutie niets te vreezen heeft, wanneer men eene paralel trekt tusschen haar en de nieuwe Nederlandsche Grondwet. Er bestaat nog een zeker onderscheid tusschen de hoogste staatswet van de beide landen. Men zou dat verschil in twee woorden kunnen schetsen: Nederland *streeft nog naar het doel*, dat België *reeds* voor achttien jaren *heeft bereikt*. Nederland werpt de liberale en democratische beginselen niet meer van zich af, maar het geeft daaraan nog niet die uitbreiding, welke zij in de Belgische constitutie hebben ontvangen, en door de wetten, welke de zitting van 1847—1848 zoo belangrijk hebben gemaakt." (*L'Indépendance Belge.*)

Uit de laatste berigten van de stedelijke en plaatselijke besturen in Drenthe blijkt, dat aldaar de winter-aardappelen, bij het rooijen, eer mede- dan tegenvallen; dat ze wel klein van stuk en niet zoo goed van smaak zijn als in andere jaren, doch dat onder de op hooge zandgronden gegroeide het bederf weinig wordt waargenomen, terwijl zulks onder aardappelen van lage gronden veel meer het geval is. De aardappelen eenmaal gerooid, schijnen zich voor 's hands goed te houden. Hoewel de opbrengst per bunder aanzienlijk minder is, dan in andere jaren, schijnt dit verlies eenigzins vergoed te worden, doordien er veel meer aardappelen dan anders zijn uitgepoot; althans de prijs der gewone aardappelen, die in andere jaren doorgaans tusschen de *f* 0,90 en *f* 1,30 de mudde was, is op eene der laatste weekmarkten te Assen *f* 1,20 tot *f* 1,60 geweest. Men houdt het er voor, dat er voor de behoefte der provincie een genoegzame voorraad voorhanden is.

De tweede druk van de Leerredenen van ds. VAN OOSTERZEE is sedert eenigen tijd in het licht verschenen. De eerste oplage van *duizend* exemplaren was in eene maand uitverkocht. (*Nederl.*)

De zestienjarige MARIA MILANOLLO, wier zoo zeldzaam talent op de viool ook in ons land de bewondering der kunstvrienden in zoo hooge mate heeft mogen trekken, is den 21sten l.l. te Parijs, ten gevolge van Kinkhoest, overleden.

Het verbruik van Opium neemt zeer toe in Engeland. In Mei 1847 had men er ingevoerd 3,084 pd. In dezelfde maand van 1848 ruim 7,000 pd.

De geheele invoer bedroeg in 1847 bijna 25,000 pd.

De fabrijkeerders, door de matigheids-vrienden van den sterken drank afgewend, geven zich nu aan het niet minder beklagenswaardig misbruik over van het opium.

Men spreekt dikwijls van de zonderlinge aankondigingen in de Engelsche dagbladen, maar de Piëmontezen geven hierin de Engelschen niets toe; daarvan getuige de volgende aankondiging, welke men in de *Concordia* van Turin, van den 7den dezer, aantreft: „*Men vraagt eene min.* Mevrouw de markiezin SIFFANTI DI SAN-BARTHOLOMEO vraagt eene jonge gezonde min, om eene kleine familie van vijf Engelsche honden, van zuiver ras, op te voeden, die sedert het oogenblik hunner geboorte de moeder missen. Mevrouw de markiezin verlangt uitdrukkelijk, dat de min in het huis van hare Excellentie wone, en zal het inkomen op 100 francs per maand stellen. Chocolade des morgens, ontbijt met de markiezin, middagmaal met de dienstboden en nachtverblijf met de honden."

Op de thans voor het publiek ter secretarij dezer stad ter inzage liggende, door Gedeputeerde Staten dezer Provincie opgemaakte lijst van personen in deze provincie, die tot afgevaardigden der Eerste Kamer van de Staten Generaal verkiesbaar zijn, komen voor:

Volgn.	NAMEN EN VOORNAMEN.	Gemeenten waarin de Aangeslagenen wonen.	Bedrag van de aanslagen in de Rijks directe Belastingen. Gl.	Cts.
1	Jan Fresemann Viëtor	Winschoten	1694	49½.
2	Willem Alberda van Ekenstein	Appingedam	1386	22.
3	Onco van Swinderen	Groningen	1240	00.
4	Geert Reinders	Warffum	1069	97½.
5	Willem Cornelis Star Lichtenvoort	Sappemeer	990	84.
6	Reint Klaassens Ebels	Beerta	985	97.
7	Unico Allart Alberda van Menkema	Uithuizen	979	65½.
8	Joseph Gockinga	Groningen	909	40.
9	Harm Knol Welt	Usquert	869	39.
10	Johan Hora Buma	Zuidhorn	864	86½.
11	Harm Derks Hamming	Aduard	859	64½.
12	Tijmen Tijmens	„	803	04½.
13	Petrus Mees	Hoogezand	783	82.
14	Derk Sibolts Hovinga	Midwolde	742	96.
15	Johan Wichers Quintus	Groningen	741	13.
16	Edo Johannes Offerhaus	„	736	28.
17	Wiardus Hora Siccama	Slochteren	724	50½.
18	Willem Derks Omta	't Zandt	718	03½.
19	Garmt Hendericus Elings	Warffum	707	87.
20	Enno Jans Huizing	Leens	706	14½.
21	Remt Jurriens Aapkens.	Beerta	675	12.
22	Lammert Ubels van Clooster	Baflo	658	03.
23	Enno Ebels Cleveringa	't Zandt	650	28.
24	Ferdinand Folef Inhausen und Kniphausen	Leek	645	06.
25	Abel Douwes Franssens	Oldehove	635	10.
26	Jacobus Pieters Tichelaar	Loppersum	631	65.
27	Johan Rengers Hora Siccama van Farmsum	Hoogezand	630	81½.
28	Jan Geugiens Schuringa Hopma	Middelstum	627	75.
29	Tjaart Eppes Oosterhuis	Usquert	622	62.
30	Harm Pieters Hermans	Nieuwolde	620	28.
31	Onno Joost Quintus	Groningen	617	37.
32	Berend Siert Siertsema	't Zandt	611	00½.
33	Cornelis Jans de Cock	Ulrum	604	05½.
34	Gerke de Boer	Groningen	601	75.
35	Jan Jakob Bos	Leens	598	96½.
36	Johannes Henricus Leuringh	Leek	598	16.
37	Harmen Klaassens Glas	Loppersum	592	30.
38	Tonnis Bartelds Wieringa	Ezinge	586	75.
39	Jacobus Johannes Cremers	Groningen	586	01.
40	Willem Lammerts Dijkhuis	Ulrum	580	71.
41	Bene Hindriks Perdok	Bierum	571	29.
42	Klaas Hellinga Meijer	Grijpskerk	567	52.
43	Jan Jacobs Rietema	Ulrum	562	76½.
44	Klaas Klaassens de Waard	Grijpskerk	554	22.
45	Jan Klasens Loots	Ulrum	550	02.
46	Jan Klaassens Muntinga	Finsterwold	549	85.
47	Herman Johan Engelkens	Winschoten	548	74½.
48	Harm Knol Bruins	Usquert	547	21.
49	Hendrik Uipkes Stikker.	Midwolde	546	74½.
50	Mello Sichterman van de Brake	Winsum	540	97½.
51	Johan de Sitter	Groningen	539	63½.
52	Wubbo Waalkens	Nieuwolde	534	36.
53	Robert Geerts Toren	Midwolde	531	73.
54	Harm Kornelis Gaaikema	Grijpskerk	525	95.
55	Berend Popkes Westerhuis	Usquert	523	14.
56	Hendrik Roberts Leemhuis	Beerta	522	71.
57	Reinder Willem van Holdinga	Oldehove	520	22.
58	Edzo Hommes Dethmers	Beerta	514	14.
59	Tjakke Hiskes Nieborg	Finsterwold	514	13½.
60	Pauwel Wierts Wiertsema	Bierum	514	04½.
61	Jakobus Jansonius de Vries	Warffum	513	66½.
62	Uipko Obbes Stikker	Midwolde	504	35½.
63	Jan Freerks Zijlker	Beerta	503	66.

Bijzondere berigten uit Duitschland.

GRONINGEN, 26 October.

Terwijl de *Weener berigten*, over Holland, hier gisteren avond ontvangen, weder achterlijk zijn en niet verder loopen, dan tot den 18den, en een kort berigt van den 19den, hebben wij toen hier tijdingen ontvangen *tot en met den 20sten*, terwijl de post van den 21sten eergisteren te Hamburg en Bremen weder was weggebleven. Wij laten hier eenige der belangrijkste berigten uit Weenen volgen, die tot den 20sten, 's avonds, loopen:

Den 19den was het in Weenen bekend, *dat de Hongaren zich weder van de* Oostenrijksche grenzen hadden terug getrokken. Als oorzaak daarvan werd de [reeds door ons vermelde] nota van den Russischen gezant beschouwd. Maar beter onderrigten beweren, dat de hoofdreden daarvan wel dáárin zal moeten worden gezocht, *dat de Hongaren alléén op de uitnoodiging van den Rijksdag willen komen.* — Dit nu blijkt ook duidelijk uit eene verklaring van SCHUSELKA, in de zitting van den Rijksdag op den 19den gedaan, en waarin deze bewindsman onder anderen zeide, „dat de Hongaren bereid schijnen, te hulp te komen, *als zij door eene wettige overheid daartoe worden uitgenoodigd.* Nu bestaat er in Weenen geene wettige overheid, die een leger, dat onder een vreemd ministerie staat, zou kunnen te hulp roepen. De Rijksdag heeft niet de taak, om met den Keizer oorlog te voeren. Noch de Rijksdag, noch de gemeenteraad is bevoegd, om de Hongaren uit te noodigen tot overkomst herwaarts en tot het leveren van een' veldslag.... *Uitnoodigen* kunnen wij de Hongaren niet.... Wij hebben den Ban openhartig gezegd, dat wij de Hongaren niet kunnen het land uit kommanderen, maar wij verklaren even zoo openhartig, dat wij nu ze ook niet er binnen roepen kunnen. Deden wij anders, — de burgeroorlog ontbrandde alom en de val van den staat ware onvermijdelijk." [Daar alzoo de Rijksdag de Hongaren niet *roepen* kan of wil, en de Hongaren niet *van zelve komen* willen, zoo moet die geheele met zoo veel ophef begonnene tusschenkomst en zamenwerking verder wel op *niets* uitloopen, en zal het den Keizer gemakkelijk vallen, de Weener beweging ten onder te brengen.]

In dezelfde zitting heeft de Rijksdag ook nog zijnen wensch herhaald, om alles in der minne bij te leggen.

— Den 20sten heeft men in Weenen vernomen, dat in *Brünn* ernstige conflicten waren voorgevallen tusschen militairen en arbeiders. De laatstgenoemden hadden het veld behouden en zouden gewis alle soldaten vermoord hebben, als niet eene sterke magt van nationale gardes waren tusschenbeide gekomen.

— De levensmiddelen in Weenen vingen reeds aan iets duurder te worden.

— Van den 20sten af is Weenen *volkomen ingesloten* door de Keizerlijke troepen. De stad is nu geheel aan zich zelve overgelaten, maar blijft voor als nog leven moedig. Er gaan onophoudelijk deputatiën naar den Keizer te Ollmütz, die trouwens dikwijls van geheel tegenovergestelde standpunten uitgaan.

— De Rijks-commissarissen WELCKER en MOSLE hebben zich in Weenen in het geheel niet opgehouden, *maar zijn dadelijk verder gereisd naar Ollmütz.*

— De spoorweg is tot Gänsendorf onbruikbaar gemaakt; — van daar de vertraging in de posten. — Het eiland Lobau (in den Donau) is door WINDISCHGRÄTZ miltairement bezet, en wordt alle invoer in de stad Weenen ten strengste tegengehouden.

OLLMÜTZ, 19 October. In eene proclamatie des Keizers, van den 16den dezer, waarin WINDISCHGRÄTZ tot Generalissimus des geheelen legers (buiten Italië) wordt benoemd, wordt door Z. M. ook gezegd, „dat hij alle besluiten van den Rijks„dag wil erkennen, voor den duur des tijds, dat het minis„terie voltallig is geweest, — maar dat hij *alle latere besluiten* „van den toen onwettig vergaderden Rijksdag als van nul en „geene waarde verklaart, en alzoo den nieuwen Generalis„simus last geeft, die op te heffen," enz.

In eene proclamatie van *heden* worden de volkeren van Oostenrijk door Z. M. zeer vaderlijk en op zeer gemoedelijken toon toegesproken.

PESTH, 17 October. KOSSUTH gaat morgen in persoon naar het Hongaarsche leger. [Misschien brengt dit nog eenige verandering in den loop der zaken te weeg.] — De vestingen Leopoldstadt en Munkatsch zijn in de magt der Hongaren gevallen. — De uit Gallicië in Hongarije binnengedrongene generaal SIMOWITZ heeft zich onmiddellijk weder terug getrokken.

PRAAG, 20 October. Uit alle steden van *Duitsch-Boheme* worden adressen aan den Rijksdag te Weenen gezonden, waarin men die vergadering als de eenige wettige overheid erkent.

[Uit alle berigten blijkt, dat, wegens de gestrenge wijze, waarop door de Keizerlijke troepen de soort van beleg om Weenen wordt ten uitvoer gelegd, voorshands de tijdingen van dáár achterlijk en ongeregeld zullen blijven.]

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

BUITENLAND.

PETERSBURG, 13 October. Het aantal Cholera-lijders alhier is weder tot 110 geklommen. Den 10den dezer werden 17 personen aangetast, waarvan 7 zijn overleden.

LONDEN, 21 October. De Gezondheids-Commisie alhier ontving gisteren opgave van vijf Cholera-gevallen in deze hoofdstad.

— Op het te Woolwich liggend gevangenisschip *Justitia* zijn weder enkele nieuwe gevallen van Cholera voorgekomen. Het schip zal nu lager op de rivier gestationeerd worden, welke ligplaats men oordeelt minder nadeelig voor de gezondheid te zijn. Te Woolwich zelve en in het dok heeft nog geen enkel Cholera-geval plaats gehad.

— Te Edimburg was het getal der aangegevene Cholera-gevallen den 14den en 15den dezer, 78, waarvan 60 doodelijk, terwijl 11 lijders hersteld en 7 onder behandeling gebleven waren.

Van den 22sten. De Quarantaine voor schepen, die van plaatsen komen, waar de Cholera is, of die zelve Cholera-lijders aan boord hebben, is voor ons land thans *opgeheven*, op den zeer juisten grond, „dat de Cholera, ofschoon niet in epidemischen vorm, toch reeds in Groot-Brittanje zijnde, alle Quarantaine-maatregelen daartegen verder als doelloos te beschouwen zijn."

PARIJS, 22 October. Eene door de Regering benoemde Geneeskundige Commissie heeft omtrent de Cholera een verslag gedaan, dat, zoo men het als gegrond beschouwen mag, voor ons zeer aangenaam zijn zou. Zij heeft daarin namelijk pogen te bewijzen, „dat deze Aziatische kwaal, in haren gang door de onderscheidene deelen van Europa, eene geheel afwijkende rigting volgde van de geographische ligging van Frankrijk."

BERLIJN, 21 October. Van gisteren tot heden middag zijn 14 nieuwe gevallen van Cholera bijgekomen.

Van den 22sten. Sedert gisteren tot heden middag zijn weder 21 nieuwe Cholera-lijders bijgekomen.

Van den 23sten. Sedert gisteren zijn 11 nieuwe Cholera-lijders bijgekomen, zoodat het geheele getal 2284 bedraagt; daarvan zijn overleden 1448, genezen 624, blijvende 212 personen in behandeling.

[Dezer dagen zijn in Berlijn vele menschen plotseling door den dood weggerukt, die *niet* aan de Cholera ziek geweest zijn. — Het ongunstige weder, alsmede kommer en zorgen dragen welligt veel bij tot deze (groote) sterfte.]

NEDERLAND.

GRONINGEN, 26 October. Van den 9den dezer tot heden middag zijn alhier in het geheel aangegeven, als aangetast door de Cholera, 62 gevallen, waarvan overleden 37, hersteld 5, in behandeling 20 personen.

[Van den 20sten tot en met den 26sten zijn alhier overleden 35 personen (22 ouden en 13 jongen); dus 15—20 meer, dan het gewone middelgetal.]

AMSTERDAM, 24 October. *Opgaaf van de Cholera-lijder*

Van den 21sten October af tot en met den 23sten October zijn aangegeven 26; overleden 15; —

waarvan in het Cholera-hospitaal zijn opgenomen 13; overleden 6, en uitgegaan 2; —

zoodat van den 7den tot en met den 23sten October zijn: aangegeven 105, — overleden 52;

waarvan in het Cholera-hospitaal zijn opgenomen 45; overleden 19, en uitgegaan 10;

zoodat er 16 aldaar onder verpleging zijn gebleven.

— De Provinciale Commissiën van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in de provincie Noord-Holland hebben gezamenlijk opgemaakt de volgende algemeene regelen van leefwijze, enz., ten einde de voorbeschiktheid voor de Cholera te verminderen, alsmede eene aanwijzing, hoedanig anderen zich te gedragen zouden hebben, zoodra die ziekte zich bij iemand mogt openbaren.

„VOORBEHOEDMIDDELEN. Tijdens het heerschen der Aziatische Cholera is het dienstig, om zijn' gewonen leefregel, voor zoo verre die geregeld en betamelijk is, te blijven behouden.

„Schadelijk en verderfelijk is niet alleen het misbruik, maar zelfs het veelvuldig gebruik van sterken drank.

„Matigheid betrachte men in alles; men vermijde te groote inspanning van het ligchaam en van den geest, vergunne aan beide genoegzame rust; en zoeke het gemoed, door het verbannen van eene angstige vrees, kalm te bewaren

„Zeer gevaarlijk is het gebruik van alle geheime geneesmiddelen; boven alles dat van zoogenoemde purgeermiddelen, zoo als *Halloway's*, *Morrisson's*, *Urbanus* en andere dergelijke pillen. Hij, die daaraan mogt gewoon zijn, verzuime niet, om over het gebruik of het nalaten van soortgelijke middelen een' kundigen geneesheer te raadplegen.

„Schadelijke spijzen zijn: gedroogde en gerookte visch, oud gezouten vleesch, vette spijzen in het algemeen, zuurkool, snijboonen, sperzieboonen, komkommers en augurken.

„Van het brood valt op te merken, dat het goed gerezen en gaar gebakken moet zijn.

„Het drinkwater moet zuiver zijn; en de zorgen daarvoor overal, op de meest mogelijke wijze, bevorderd worden. Men vermijde het gebruik van zuur bier, zuren wijn en zure kernemelk.

„Ieder drage bij tot het rein houden van straten, grachten, enz., en zorge voor zindelijkheid in zijne woning, zonder door het onmatig gebruik van water de vochtigheid in de huizen te bevorderen; het gestadig luchten houden van dezelven verdient alle aanprijzing.

„Ieder kleede zich, zooveel mogelijk, matig warm, en bedekke het ligchaam met wollen of baaijen stoffen op het bloote lijf.

„Niemand begeve zich des morgens in de opene lucht, alvorens eenige spijze gebruikt te hebben.

„VOORLOOPIGE BEHANDELING. Men rade de lijders, om zich spoedig te bed te begeven, plaatse dezelven tusschen twee wollen dekens; aan elke zijde des ligchaams worde eene kruik, met heet water gevuld, gelegd.

„Op de hartkuil legge men eene zuurdeegpap, bereid uit poeder van mosterd, met azijn tot een deeg gemaakt, ten einde geschikt te zijn, om in den vorm van eene pleister aangelegd te kunnen worden.

„Daarna worden de borst, buik, ruggegraad en al de deelen, welke door krampachtige zamentrekkingen zijn aangedaan, gewreven met kamfer-brandewijn; daartoe wordt dezelve op wollen lappen gegoten en met kracht ingewreven.

„Men diene de lijders inwendig toe een aftreksel van gewone kamillen en pepermuntkruid, waartoe van elk twee handen vol worden genomen, met een pint heet water overgoten en eenigen tijd op het vuur getrokken. Dit afgegoten aftreksel worde, matig verwarmd, alle vierde van een uur in de hoeveelheid van een kopje ingegeven.

„Terwijl deze eerste hulpmiddelen worden aangewend, zende men in allerijl naar den geneesheer; aan wien de verzorging der lijders wordt opgedragen en wiens voorschriften in de verdere behandeling men nu in alles zorgvuldig moet opvolgen."

VLAARDINGEN, 23 October. Hier moeten ook reeds 2 gevallen van Cholera zijn voorgekomen. Beide lijders zijn echter gelukkig hersteld.

LEEUWARDEN, 21 October. Ook hier ter stede heeft zich bereids een Cholera-geval voorgedaan. Daarbij behoort opgemerkt te worden, dat dit van een' turfschipper was, komende uit Wildervank (prov. Groningen), om over Dokkum, Leeuwarden, enz. met eene vracht turf naar Utrecht te varen. — Op de Ee, onder Hallum, ziek geworden, kon hij geene geneeskundige hulp bekomen en is onderweg gestorven in het schip met een zijner kinderen. Hij is hier, na door geneeskundigen onderzocht te zijn, gekist en begraven. Overigens hebben wij in deze gansche provincie van geene meerdere gevallen niet gehoord, in weerwil de ziekte reeds eenigen tijd in Groningen heerscht.

Ingezonden Stukken.

In de *Provinciale Dagbladen* van laatstleden Dingsdag, den 24sten October jl., leest men de publicatie van heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, waarbij ter kennis van belanghebbenden wordt gebragt de voorloopig gearresteerde lijst van hen, die, — naar den inhoud van art. 14 der Wet van den 11den October j.l. (*Staatsblad* no. 70), zijnde het voorloopig Kiesreglement ter uitvoering van de Nieuwe Grondwet, — tot afgevaardigden der Eerste Kamer van de *nieuw te benoemen* Staten Generaal verkiesbaar zijn; welke lijst in alle steden en hoofdplaatsen van kiesdistricten, gedurende *acht* dagen, ter visie wordt gelegd, terwijl bezwaren tegen dezelve binnen den tijd van acht dagen daarna, in geschrift, vrij van zegel, aan Gedeputeerde Staten moeten zijn ingediend.

Deze publicatie, de eerste, welke ter in werking brenging van de veranderingen in de Grondwet van onzen Staat, — die op den 3den November aanstaande zal worden afgekondigd, — wordt uitgevaardigd, is, naar het oordeel van steller dezes, van het hoogste belang, en het is daarom, dat hij deze regelen wenschte te doen dienen, om de aandacht van *belanghebbenden*, aan wie zij gerigt is, op dezelve te vestigen, nu het nog tijd is, om hunne bezwaren aan Provinciale Staten te kunnen inzenden, en alzoo zoo veel mogelijk voor te komen, dat reeds van den beginne af de in te voeren veranderingen en verbeteringen onvolkomen worden ten uitvoer gelegd.

De lijsten, waarvan in die publicatie wordt gesproken, moeten dienen, om de verkiesbaarheid tot lid der Eerste Kamer der Staten Generaal te regelen. Deze leden worden gekozen uit de hoogst aangeslagenen in de Rijks directe belastingen, en hun getal in elke provincie wordt zoodanig bepaald, dat op iedere 3000 zielen een, die tevens de vereischten bezit om lid dezer Kamer te zijn, verkiesbaar is. Voor deze provincie kunnen er alzoo 63 candidaten komen — en de thans door Heeren Gedeputeerde Staten voorloopig gearresteerde lijst bevat de namen van hen, die op de kohieren der directe belastingen hunner respectieve woonplaatsen onder de hoogst aangeslagenen vermeld zijn — doch kunnen uit den aard der zaak niet inhouden de namen van personen, die, gelijk er zeker velen zijn, eene hoogere som dan de laatste persoon, op die lijst voorkomende, in verschillende gemeenten, zoo in als buiten de gemeente en het gewest zijner inwoning, betaalt. De te zamenvoeging dier belastingen, onder aftrek der opcenten, bepaalt de kiesbevoegdheid, zoodat, als iemand daardoor eene hoogere som betaalt, dan de laatste op de voorloopig gearresteerde lijst vermelde persoon, deze daarvan moet worden geroijeerd en hij daarvoor in de plaats worden gesteld, mits binnen 8 dagen zijne reclame daartoe indienende. Dit vermeent steller dezer regelen, dat onder *bezwaren* mede behoort te worden gerekend.

En vraagt nu iemand, wat gaat het mij aan, of ik op die lijst sta, ik toch kan of wil mij niet verkiesbaar stellen en heb er dus geen belang bij; dan bedenke hij, dat dusdanige redenering en zoodanig handelen ten hoogste is af te keuren, daar hierdoor de eerste stap weder wordt gedaan op den te lang betreden weg van laauwheid en onverschilligheid, die zeker en gewis ten verderve leidt, en dat de nieuwe Grondwet, zal ze betere vruchten kweeken, van stonden af aan behoefte heeft aan de medewerking van elk individu, zonder uitzondering, zoodat zijn pligt hem verbiedt, zijne bezwaren ongebruikt te laten. Daarenboven kan hij, benoemd wordende, bedanken; doch hij kan, door zijne bezwaren niet in te zenden, niet voorkomen, dat iemand gekozen wordt, die daartoe naar de wet niet verkiesbaar is. — En dat is het, waarvoor hij moet waken, en waarop steller dezes ieder, dien het belang van het vaderland ter harte gaat, opmerkzaam wilde maken, vóór het te laat is.

24 October 1848. ††

De rust der burgermaatschappij ligt in 't positief godsdienstig onderwijs op de scholen.

In eene onzer Couranten vind ik, dat dit beweerd wordt door den predikant BEGEMANN, uit *Roermonde*, in eenen verzoekbrief om liefdegiften. De daar opgegevene woorden zijn:

„Alle beroering dezer eeuw, al dat losrukken der heiligste banden tusschen volken en vorsten, al die ontevredenheid met stand en staat, al dat bevelen zonder te gehoorzamen, *ontstaat door 't weren van positive godsdienstleer uit de scholen.*"

Dit is stellig en bepaald gesproken: maar is't *waar?* Hiertoe is geen lang onderzoek noodig; de geschiedenis van den dag ligt voor ieder open.

Zoo er in *Italië*, te *Rome*, schoolonderwijs is, dan is't zeker positief kerkelijk: *maar Italië*, *maar Rome* is in oproer. *Oostenrijk*, *Pruisen* zijn ons nader bekend. In stillen zielenvrede leefde *Oostenrijk*. Gelijk weleer de *Jezuiten* de *Indianen* van *Paraguay*, zóó bewaarde METTERNICH zijne lieve *Oostenrijkers* tegen alle besmetting der eeuwe, tegen alle nieuwigheden, die de geesten konden ontrusten en't geloof schokken. De *Weeners*, zoo meende men, aten en dronken veel, waren *guter dinge;* maar tevens leerden en oefenden, genoegzaam op *alle* scholen, de kinderen de positive Roomsche kerkleer en gebruiken; op enkele, werd, even getrouw, de *Catechismus Lutheri* opgezegd: *maar*, *d'Oostenrijksche Monarchie* spat uit een; *Weenen* woedt en moordt, drijft zijnen Keizer, door angst gejaagd, op de vlugt, en brengt d'ongelukkige dagen der eerste *Fransche* omwenteling weder voor den geest, die ook een werk was van de positief onderwezene kerspelkinderen van dien tijd. *Pruisen* heeft eenen koning, die, naar smaak en denkwijze, geheel tot de middeleeuwen behoort; tot die dagen, waarin verblindende pracht de gemoederen beheerschte, en geen twijfel 't geloof bestormde. Middeleeuwsche vormen, *Gothische* gebouwen, zijn hem geliefd. De behagelijkste toestand zijner ziele, de meest gewenschte voor zijne volken, schijnt hem te wezen, zoo tusschen licht en donker, een eeuwige schemeravond, waarbij't nooit donkere nacht wordt, maar waarop ook geen heldere morgen volgen zal. Met d'eene hand tast hij in de beurs voor den *Keulschen Dom*, den oogappel der middeleeuwsgezinden, maar toch, niet geheel vreemd aan zijnen tijd, verzekert hij 't *Gustaaf-Adolfs-Verein*, met d'andere, van zijnen *gnädigen Beifall.* Van alle tijden zijn *alle* scholen, de lagere en hoogere, in zijn land *sectenscholen*, waar positief kerkelijk onderwijs wordt gegeven: *maar*, Pruisen is in oproer; *maar*, noode vertrouwt zich de koning in't midden *seiner getreuen Berliner.*

Stel hiertegen *Nederland. Nederland* heeft zich van zijne sectenscholen in 1806 ontdaan; de tegenwoordige generatie is opgevoed, zonder positive kerkleer *op de gewone scholen:* *maar*, *Nederland* is rustig.

Ook *België* heeft, van 1815 tot 1830, dien weg bewandeld; 't handelend, 't werkzaamste gedeelte van het tegenwoordig geslacht moet daar, onder den invloed van ons stelsel, zijn onderrigt hebben ontvangen: *maar*, *België* is rustig.

Er is nog meer tegen de stelling van den heer BEGEMANN. 't Gebrek aan positief sectenonderwijs op de gewone scholen, heeft niet alleen *geen* oproer doen ontstaan, den band tusschen *Nederland* en *Oranje niet* verbroken: maar 't heeft zelfs den kerkijver niet verdoofd. In den tijd, waarin er geen positief kerkonderwijs op de scholen is gegeven, valt de jeugd van GROEN VAN PRINSTERER, denkelijk ook die van den *praepositus Generalis* ROOTHAAN. En: GROEN VAN PRINSTERER, ROOTHAAN, welke mannen!

Niemand kan aan iemand, op redelijke gronden, 'tregt betwisten, zijne eigene denkwijze te hebben over d'inrigting en de behoefte der scholen: maar niemand is't geoorloofd, uit liefde voor zijne meening, 't stelsel van partij in een valsch daglicht te stellen, en, stout weg, zijn tijd en volk in't aangezigt te liegen.

A. N.

De kermis, welke l.l. Dingsdag, den 17den dezer, te Zuidlaren plaats had, was als gewoonlijk druk bezocht, doch konde met het laatst voorgaande jaar wegens de menigte der bezoekers niet wedijveren. De handel in vee was op verre na niet zoo levendig als op de Augustusmarkt; zoodat de prijzen aanmerkelijk lager waren, dan toen. Hoezeer het verschil der meeste jaarmarkten aanmerkelijk is te noemen van wat zij vroeger waren, zoo mag men toch gerustelijk zeggen, dat de jaarmarkt te Zuidlaren, hoewel dezelve vaak door ongunstig weder wordt benadeeld, in haren alouden roem is staande gebleven, en het is te verwachten, dat dezelve, wat de handmarkt betreft, op een volgend jaar door de ingezetenen van dit gewest in nog ruimer mate zal worden bezocht, daar alsdan, zonder tusschenkomende omstandigheden, de bereids begonnen bestrating, tusschen dit dorp en den grooten rijksweg nabij de Punt, geheel zal zijn voltooid, zoodat men van deze zijde dan niet om den slechten weg behoeft achter te blijven.

Bevreemding mag het echter wekken, waarom de ondernemers van den straatweg denzelven bijlangs de Plankensloot naar Midlaren, en niet door de Es hebben gelegd, daar dezelve nu eene kromme rigting verkrijgt, — in het andere geval nagenoeg regt zoude loopen. Zoo het waar mogt zijn, dat het partikulier belang van de ondernemers zulks medebrengt, daar de straatweg nu voorbij de huizen der meeste ondernemers loopt, terwijl zulks door het aannemen der andere rigting het geval niet zoude zijn, — dan voorzeker zoude het te wenschen zijn geweest, dat er een luttel eigenbelang ware opgeofferd voor het veel grooter algemeen belang, door den straatweg niet op zijde van de kom der gemeente, maar midden door dezelve te leiden: immers zoude alsdan de straatweg niet alleen mooijer zijn te noemen, maar ook de bewoners van Zuidlaren zouden daarvan ongetwijfeld meer voordeel kunnen trekken, dan nu.

MIDDELBURG, 20 October.

Door den breeden kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier is heden gemaakt het volgende twaalftal predikanten, ter voorziening in de vacature, veroorzaakt door het emeritaat van ds. *Waller*; te weten: de weleerw. heeren: *Hasebroek*, te Breda; *Boedelet*, te Gouda; *van Haaften*, te Nijmegen; *Appel*, te Kokenge; *Adama van Scheltema*, te Hoorn; *Hofstede*, te Gorinchem; *Cats Wor*, te Mijdrecht; *van den Ham*, te Harderwijk; *Koetsveld*, te Schoonhoven; *Jungius*, te Rijswijk; *Creutzberg*, te Chaam, en *van Deinse*, te Naaldwijk.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 17 Oct., kapit. *Sprik* Alida, van Petersburg n. Bremen; *Drewes* Afina Hillegina, van Petersburg n. Hamburg; den 18den *Wolthuis* vr. Klasina, van Amsterdam n. Rostock; den 19den *Bakker* Jantina, van Hamburg n. Koningsbergen; *Jaski* Tjark Giezen, van Petersburg n. Delfzijl; den 20sten *Hazewinkel* Jantina, van Rügenwalde n. Schiedam. — Te Tonningen den 16 Oct., *Mulder* Catharina, van Wismar n. Hull; *de Boer* Engelina Helena, van Wismar n. de Maas; *Ebeling* Maria, van Dantzig n. Emden; den 17den *Meedendorp* de 2 Broeders, van Stockholm n. Delfzijl.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 Oct., kapit. *Oosterhuis* vr. Janna, van Uetersen; den 23sten *Westerbrink* Alkanna Hendrika, van Hadersleben; den 24sten *Boon* Alida Giezen, van Petersburg. — Te Texel den 22 Oct., *Boomgaard* Margretha, van Londen; *Douwes* Jettina Margaretha, van Newcastle; *Kok* Hollands Trouw, van Koningsbergen; *Boswijk* Ceres, van Drammen; den 23sten *Schaap* de jonge Klaas, van Cardiff; *Gust* Antonia Fransiska, van Liverpool. — In het Vlie den 21 Oct., *Smit* Sjaarndina en *Gnodde* Aurora, beide van Petersburg; *Kok* Jan Frederik, van Drammen. — Te Helvoet den 22 Oct., *Gust* Hendrika, van Libau; den 23sten *Harding* Alida en *de Jonge* Hendrik, beide van Liverpool. — Te Brielle den 22 Oct., *Stuit* jonge Lieffert, van Liverpool; *Oostra* Annachien, van Demmien. — Te Vlissingen den 21 Oct., *Koster* Martha Elisabeth, van Petersburg. — Te Goole den 19 Oct., *Boeling* Alida, van Harlingen. — Te Dantzig den 13 Oct., *Jonker* Willem Cornelis, van Kroonstad. — Te Londen den 21 Oct., *Bieze* Vriendschap, van Rotterdam. — Te Plymouth den 20 Oct., *de Jonge* de Weldaad, van Liverpool n. Zwolle. — Te Jersey den 17 Oct., *de Jonge* Hendrika, van Petersburg. — Te Cardiff den 17 Oct., *Karst* Martha Alida, van Bridgewater. — Te Woodbridge den 19 Oct., *Klein* Antje, van Straalsund. — Te Pillau den 13 Oct., *Kroon* vr. Wicherdina, van Leer. — Te Greifswald den 13 Oct., *Douwes* Johanna, van Exeter. — Te Altona den 19 Oct.,

Binnengekomen te Amsterdam den 24 Oct., kapit. *Boer* Margina, van Bayonne; *Wiersma* Herstelling, van Riga; den 25sten *Smit* Sjaarndina, van Petersburg. — Te Texel den 24 Oct., *Westers* Margretha, van Cardiff; *de Jonge* Weldaad en *de Weerd* Pieter, beide van Liverpool. — In het Vlie den 22 Oct., *de Jong* Goede Verwachting, van Frederikstadt; *Wijkmeijer* Anna en *Dekker* Onderneming, beide van Drammen. — Te Helvoet den 24 Oct., *de Groot* Jantina Engelina, *Westers* Antina Elsiena en *Puister* Hoop en Verwachting, alle drie van Liverpool. — Te Londen den 23 Oct., *Dood* jonge Lucas, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 22 Oct., *Greven* de Goede Hoop, van Amsterdam.

de Beer juffer Jantje, van Sunderland.

Zeilklaar te Wyck auf Föhr den 17 Oct., kapit. *Pekelder* Berendina, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 22 Oct., kapit. *Faber* Johanna Mulder, naar Hamburg; den 23sten *Heins* de 5 Gebroeders, naar Bremen; *de Groot* de 2 Gebroeders, naar Leer. — Uit het Vlie den 21 Oct., *Oldenburger* vr. Gerberdina, naar Noorwegen; *Wever* Gesina Beerta, op avontuur. — Van Helvoet den 21 Oct., *Puister* Adriana, naar Elseneur. — Van Brielle den 21 Oct., *Drent* Tjapke Schuringa, naar Wisbeach; *Swiers* Goede Verwachting, naar Stettin. — Van Liverpool den 20 Oct., *Postema* juffer Fresina, *Schut* Gesina, *de Jonge* Gesina Jantina, *Altena* Hendrika Margaretha en *Goosens* juffer Ellegonda, alle vijf naar Rotterdam. — Van Greifswald den 12 Oct., *Puister* Nijverheid, naar Lynn. — Van Bremerhaven den 18 Oct., *Gust* vr. Margaretha en den 19den *Siemers* Gesina, beide naar Amsterdam; *Bakker* vr. Jantje, naar Groningen.

Vertrokken van Amsterdam den 25 Oct., kapit. *Swart* Maria, naar Groningen. — Uit het Vlie den 22 Oct., *Patje* Annagina en *Hoveling* 't Avontuur, beide naar Hamburg.

ZOUTKAMP, 25 Oct. Binnengekomen den 23sten kapit. *Legger* Geertina, van Maldon. — Zeilklaar, *Brouwer* Jantina, naar Londen; *Deen* Gesina, naar Newhaven.

206de KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

1*ste Lijst.* No. 18122 een prijs van *f* 25,000. No. 7034 een prijs van *f* 2500. No. 17780 een prijs van *f* 1250. No. 315 een prijs van *f* 1000. — 2*de Lijst.* No. 19835 een prijs van *f* 5000. Nos. 1828, 14586, 8520, 12020, 6592 en 754 ieder een prijs van *f* 1000. — 3*de Lijst.* No. 5576 een prijs van *f* 1250. No. 14115 en 4909 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 20sten tot en met den 26sten October 1848 zijn te *Groningen* geboren 16 zoons en 9 dochters; getrouwd 4 paren; overleden 22 ouden en 13 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 24 *October*.

TARWE.		N. GERST.		Zw. Voer 38 »	*f* 2,10
Oude 75 ℔	*f* 6,50	Winter 52 ℔	*f* 3,05	» 41 »	» 2,25
J. Tarwe 72 »	» 6,00	» 54 »	» 3,35	» 44 »	» 2,55
N. Old. 68 »	» 6,00	» 56 »	» 3,75		
» 70 »	» 6,50	Zomer 56 »	» 3,40	BOONEN.	
» 72 »	» 7,00			Paardb. *f* 3,50 *f* 4,25,50	
ROGGE.		Knobbe 58 »	» 3,70	ZADEN, ENZ.	
O. Inl. 66 ℔	*f* 4,40	» 60 »	» 4,00	Gr.Gort *f* 6,50,75 *f* 7	
» 68 »	» 4,60	N. HAVER.		Par.100N. *f* 10 *f* 12,50	
» 70 »	» 5,20	Dikke 40 ℔	*f* 2,45	Kools. *f* 9,25 à 9,75	
N. dito 66 »	» 4,30	» 42 »	» 2,35	G.Mosterds. *f* 8 à *f* 11	
N. BOEKWEIT.		» 44 »	» 2,60	Boterz. *f* 6,75 *f* 7,25	
Gr. Zand 62 ℔	*f* 3,90	» 46 »	» 2,90	Raapolie p. v. *f* 34	
» 64 »	» 4,20	» 48 »	» 3,15	[illegible] 1 Ton [illegible]	
» 66 »	» 4,70	Bl. Voer 38 »	» 2,00	*f* 25½	
Zw. Zand 64 »	» 3,90	» 40 »	» 2,15	2e Dito *f* 22 à *f* 23	
Veen 64 »	» 4,30	» 42 »	» 2,35	3e Dito *f* 21 à *f* 21½	

Tarwe niet dan lager te verkoopen. — Rogge 10 cents lager afgegeven. — Boekweit prijshoudende. — Gerst iets lager verkocht. — Beste soorten dikke Haver tot genoteerde prijzen wèl te verkoopen; ligtere soorten iets lager traag afgaande. — Puike harde Boonen in een doen; afwijkende soorten met geringen handel. — Koolzaad met handel.

ROTTERDAM, 23 *Oct.* Tarwe. Jarige witte Zeeuwsche, Vlaamsche, Overmaassche en Flackeesche redelijk aangevoerd, door weinige of geene orders ter verzending en weinig behoefte der gebruikers, a 30 cts. lager; puike van *f* 9,10 tot *f* 9,40; middelbare van *f* 8,60 tot *f* 9. Nieuwe met een' goeden toevoer en tot verlaagde prijzen slepende afgegaan; de beste en droogste van *f* 8 tot *f* 8,40; mindere van *f* 6,80 tot *f* 7,80 per mud. In Poolsche niet gepasseerd; roode soorten ruim ter veil en tot verlaagde prijzen aan verzending en gebruikers met zeer beperkten handel. In entr.: 159 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 262; 158 ℔ jarige Rijn *f* 260; 157 ℔ jarige en nieuwe dito *f* 255. In cons.: 160 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 285; 162 ℔ jarige dito *f* 295; 158, 160 ℔ jarige en nieuwe Bovenlandsche *f* 260, *f* 275; 156 ℔ nieuwe dito *f* 250; 157 ℔ Cubanka *f* 255. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche tot 10 cts. lager slepende geplaatst: de puikste en droogste van *f* 5,30 tot *f* 5,50; mindere en Overmaassche van *f* 5 tot *f* 5,20; jarige mede 10 cts. lager: puike van *f* 5,40 tot *f* 5,60; mindere van *f* 5 tot *f* 5,30 per mud. De overige soorten met onbeduidenden omgang: 149, 150 ℔ Rijn *f* 160; 146 ℔ jarige Fransche *f* 147. — Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Flackeesche bij een' tamelijken aanvoer tot vorige prijzen wèl afgegaan; de beste Winter van *f* 4 tot

f 4,20; mindere van f 3,80 tot f 3,90; de beste Zomer van f 3,60 tot f 3,80; mindere van f 3,40 tot f 3,50 per mud. In de overige soorten werd niets verrigt. — Haver niet slapper. Nieuwe Zeeuwsche en Overmaassche korte van f 2,50 tot f 3,20 en lange van f 2,10 tot f 2,60 per mud. De overige soorten zonder handel. — Boekweit door meerder aanvoer f 2, f 4 lager: op 140 ℔ nieuwe Noord-Brabandsche f 148, f 150, f 152; nieuwe Groot-Brabandsche f 148, f 150. — Paardenboonen als voren. Nieuwe Zeeuwsche en Overmaassche van f 4,50 tot f 4,70. Duivenboonen mooije kleine van f 5,75, f 6; grootere dito f 5,10, f 5,40. — Nieuwe Witte Boonen wel zoo hoog verkocht: Walchersche f 8,75, f 9; Zeeuwsche en Goessche naar deugd van f 7,20 tot f 8,20. Bruine Boonen 25 cents lager; Walchersche f 8,50, f 9; Zeeuwsche en Goessche van f 7,20 tot f 8,25 per mud. — Erwten. Graauwe 25 a 50 cents lager; Nieuwe Geldersche van f 11 tot f 13; Zeeuwsche van f 7 tot f 9; Deensche in veiling van f 6,70 tot f 6,80 en mindere van f 5,85 tot f 5,90; Blaauwe als voren; Nieuwe Zeeuwsche van f 6,50 tot f 8,30. Nieuwe Zeeuwsche Witte van f 6,50 tot f 7,50 per mud. — Koolzaad tot vorige prijzen verkocht: Vlaamsch 54 p. vl., Zeeuwsch 55, 56 p. vl.

AMSTERDAM, 25 *October*. Pools. Tarwe-soorten bij partij lager afgegeven: 127, 130 ℔ b. Pools. f 321, f 330 bij partij, en bij gerijf 129, 130 ℔ dito voor f 335, f 342; 119 ℔ Gron. f 186; 128 ℔ p. o. Vries. f 300. — Rogge mede bij partij lager afgegeven: 124 ℔ Deens. f 150. — Gerst in een doen: 110 ℔ n. Nassaudiets. f 150, aan den molen.

Nog verkocht van Rogge bij partij: 107 ℔ Petersb. f 140.

Koolzaad ruim prijsh.; verkocht: Gron. 48½ p. vl.; Kromhorn 53 p. vl.; Norder 53½ p. vl.; Oostvr. 50½ p. vl; op 9 vat dadelijk 59½ p. vl.; Oct. en Nov. 60 p. vl. — Lijnzaad: 112, 113 ℔ Anatolie f 240; in veiling: 105, 106 ℔ Riga f 6¼ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering wel zoo aangenaam: op 6/w f 35,50; Vlieg. f 34,50; Nov. f 34,50; Dec. f 34,75; Mei f 35 a f 35,25. — Lijnolie op 6/w. f 28,50, Vlieg. f 27,50. Hennepolie op 6/w. f 35,25; Vlieg. f 34,25.

LONDEN, 20 *Oct*. Holl. Boter vond goeden kooplust en werd weder 2 sh. hooger betaald; men noteert beste Vriesche 98 a 100 sh., beste Holl. 76 a 80 sh., beste Gron. 70 a 74 sh.

LONDEN, 23 *October*. Hetgeen van inl. Tarwe heden ter markt was werd tot de prijzen van de vorige week gretig weggekocht en ook vreemde bedong volle prijzen. Puike Gerst was iets duurder. Haver, Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 25 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 44 1/16, 44 3/16, 44 1/16; Dito Cert. 3 pCt. 52½, 52 5/16, 52 3/16; Dito dito op rescontre 4 pCt. 68 3/16, 68¼, 68 3/16; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 68½, 68⅝, 68½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 36¾. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 6 9/16, 6⅝; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 6½, 6 9/16, 6½; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 6 1/16, 6 3/16; Dito 3 pCt. 24; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 17½, 17 3/16, 17½; Coup. Ardoin 5⅝. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 21⅜, 21 11/16; Dito Dito 4 pCt. 23⅛, 23¼, 23⅛. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 96½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 96½, 96¼; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 85½, 85⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75¾, 76; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 75½, 75⅝; Certific. van Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 57½. — POLEN, Certific. van Aand. met Loten fl. 500 f 118½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 62⅝, 64⅝, 63½; Dito 2½ pCt. 32 13/16, 33⅛; Braz. 5 pCt. 75½; Dito 1843 5 pCt. 78¾; N. Mexik. 5 pCt. 17⅞, 18; Peru 6 pCt. 18½, ⅜, ⅛; Grenada 1 pCt. 11⅛.

Holl. fondsen, bij vrij levendige affaire in Integr., goed prijshoudend.

Spaansche onveranderd. Portug. een zweem lager. Russische meer gezocht.

Naar Oostenr. was, ten gevolge van het op nieuw verhoogde merk van Weenen, tot aanmerkelijk verhoogde prijzen zeer levendige vraag, doch zijn ten slotte, door eenige winstrealisatien, weder eenigermate teruggegaan.

Braz. 1839 v. 100 £ 73½; Dito 1843 v. 200 £ 73; Grenada Onbep. St. 1 pCt. 11½; Peru Coup. f 1 7/16.

Koers van het geld: Prolongatie 2½; Beleening 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 44 1/16; Ard. a £ 510 6½; Binnenl. 3 pCt. 17½; Met. 2½ pCt. 33½.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

, DOCKUM, 19 October 1848. Heden beviel van eene DOCHTER W. S. FOCKEMA, geliefde Echtgenoot van

Dr. **J. H. WARREN.**

, SAPPEMEER, 23 October 1848. Heden beviel van eene DOCHTER ALKE LEEMHUIS, geliefde Echtgenoote van

A. MULDER, *Rijks-Ambtenaar.*

, FINSTERWOLDE, 24 October 1848. Heden overleed tot onze droefheid ons KIND, den 13den dezer geboren.

P. SPANDAW.
J. A. G. SPANDAW—SANNES.

, Getrouwd:

J. VAN SONSBEECK,
Ontvanger der Registratie te Ommen,
en
R. H. HORA BUMA.

Den Huize KLINCKEMA, te *Zuidhorn*,
20 October 1848.

, Getrouwd:

P. WIERINGA, R.z.,
Predikant te *Niekerk*,
Weduwenaar van H. J. PICCARDT,
en
A. HECKMAN, van *Groningen.*

GRONINGEN, 24 October 1848.

, GRONINGEN, 18 October 1848. Na eene sukkelende ziekte van eenige weken, overleed heden avond onze waarde Behuwd-Broeder en Oom WILLEM ZUIDEMA, in den ouderdom van 78 jaren en ruim 5 maanden, sedert 1794 *Boekhandelaar te dezer Stede.*

De nagedachtenis van den Ontslapene zal bij ons lang in zegening blijven.

L. DE JAGER,
A. L. SCHOLTENS,
Executeuren-Testamentair.
Mede namens de overige Familie.

, Heden morgen overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, in den ouderdom van ruim 48 jaren, ALEGONDA SCHOLTENS, in leven Winkelierster alhier, Wedw. van wijlen JAN HARMS DE LANGE, nalatende twee Kinderen, die dit groot verlies zeer betreuren.

UITHUIZEN, 24 October 1848.

J. PAAGMAN,
Toeziende Voogd.

, Heden overleed mijne waarde Echtgenoote NANTJE COSSES, in den ouderdom van vierenzeventig jaren, na eene Echtverbindtenis van circa vijftig jaren.

GRONINGEN, 25 October 1848.

ECKO SCHELTENS.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

OCTOBER 1848.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
15	762,24	761,49	759,80	8,8	11,5	9,4	0,90	0,91	0,89	O.Z.O.	O.	O.Z.O.	betrokken.	bewolkt.	betrokken.
16	755,06	753,32	752,52	9,1	10,2	10,0	0,94	0,90	0,91	O.N.O.	N.O.	N.O.	„	betrokken.	„
17	751,57	752,51	753,17	9,3	10,3	6,3	0,92	0,87	0,82	N.	N.	N.W.	„	bewolkt.	helder.
18	751,74	750,46	750,52	3,5	9,2	5,3	0,84	0,75	0,81	N.W.	N.W.	N.	bewolkt	betrokken.	betrokken.
19	750,11	751,69	755,48	6,6	7,8	6,9	0,92	0,89	0,90	N.O.	N.O.t.O.	N.O.	regen.	„	regen.
20	759,09	759,81	761,71	7,5	9,9	8,7	0,93	0,94	0,91	O.t.N.	O.N.O.	O.N.O.	betrokken.	regen.	„
21	762,69	762,47	761,86	8,0	9,5	7,6	0,93	0,91	0,92	O.	O.t.Z.	O.	„	betrokken.	betrokken.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.